

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni ”Supraten” împotriva Societății pe Acțiuni ”Pietriș”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat, și la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni ”Pietriș” și Ungurean Radu cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz”, casată în parte hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 și emisă în această parte o nouă hotărâre de admitere în parte a acțiunii, în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2012, SA ”Supraten” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA ”Pietriș” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 03 august 2012 pe teritoriul sectorului de producere ”Amestecuri Uscate” al SA ”Supraten” din str. Transnistria, 5/1, mun. Chișinău s-a produs un accident în urma căruia a fost deteriorat gazoductul magistral, provocat de către autocamionul de model IVECO, nr. de înmatriculare C LO 208, ce aparține cu drept de proprietate SA ”Pietriș”, care presta servicii de transportare în bază de contract încheiat cu SRL ”Tehno-Ital-Bloc”.

Susține că șoferul autocamionului după descărcare, fără a se asigura că bascula a revenit la poziție inițială, (aceasta aflându-se în poziție verticală), a demarat, deteriorând în consecință gazoductul magistral, fiind stopat procesul tehnologic de producere timp de 24 de ore, ca rezultat provocându-i un prejudiciu material în mărime de 92.800 lei pentru restabilirea gazoductului.

Declară că la 10 august 2012 a expediat în adresa SRL ”Tehno-Ital-Bloc” notificare, solicitînd repararea prejudiciului material cauzat, însă prin răspunsul din 04 septembrie

2012, ultima i-a recomandat să se adreseze către SA "Pietriș", care și-a recunoscut vina și a semnat Actul de constatare întocmit de către SRL "Chișinău-Gaz".

La 05 septembrie 2012, a expediat în adresa SA "Pietriș" notificare, solicitând achitarea sumei de 92.800 lei cu titlu de prejudiciu material, însă prin răspunsul din 05 octombrie 2012 ultima i-a comunicat că va achita doar suma de 56.252,39 lei ce constituie contravaloarea contorului de gaz (51.000 lei) și a țevilor procurate (5.252,39 lei), în rest, contravaloarea manoperei, transportarea materialelor, costul mecanismelor și utilajelor, au fost ignorate de către pârâtă din motiv că nu sunt confirmate prin acte justificative.

Afirmă reclamanta că prin deteriorarea gazoductului magistral a fost stopat întregul proces tehnologic de producere ca rezultat nefiind îndeplinite comenzile primite, în acest sens creând SA "Supraten" obstacole la obținerea produselor și valorificarea acestora, cauzându-i un prejudiciu sub formă de venit ratat ce constituie suma de 121.827 lei.

Calculul venitului ratat pentru data de 04 august 2012 s-a efectuat pentru 8 ore, luându-se la bază salariul total al angajaților pentru 8 ore - 29.057 lei și productivitatea medie a unui schimb (8 ore) în luna august la producerea amestecurilor uscate reieșind din calculul rentabilității (medii) de 20% - 92.770 lei.

Cere SA "Supraten" încasarea din contul SA "Pietriș" în beneficiul său sumei de 30.200 lei cu titlu de prejudiciu material și 121.827 lei cu titlu de venit ratat, în total 152.027 lei, precum și cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 26 martie 2013, SA "Supraten" și-a modificat cuantumul pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea din contul SA "Pietriș" în beneficiul său sumei de 60.164,70 lei cu titlu de prejudiciu material suportat ca urmare a deteriorării gazoductului magistral și 87.575,94 lei cu titlu de venit ratat, precum și 4.560,81 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013, acțiunea a fost admisă în parte, fiind încasată din contul SA "Pietriș" în beneficiul SA "Supraten" suma de 60.164,70 lei cu titlu de prejudiciu material și 1.803 lei taxa de stat proporțional părții admise din acțiune, în total 61.967,70 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, a fost respins apelul declarat de către SA "Pietriș" și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de către SA "Pietriș", casată decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, și anume la 01 decembrie 2014 și 02 decembrie 2014, SA "Supraten" a depus cereri în instanța de apel prin care și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea din contul SA "Pietriș" în beneficiul său sumei de 6.854,64 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 31 octombrie 2013 – 19 septembrie 2014.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, a fost admis apelul declarat de către SA "Pietriș", casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2013, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 februarie 2015, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL "Chișinău-Gaz".

La 09 iunie 2014, SRL "Chișinău-Gaz" a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA "Pietriș" și Ungurean Radu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 03 august 2013, pe adresa mun. Chișinău, str. Transnistriei, 5/1, pârâțul Ungurean Radu, activând în calitate de șofer la SA "Pietriș", cu camionul de model IVECO, nr. de înmatriculare C LO 208, deplasându-se cu caroseria ridicată, a deteriorat conducta de gaze supraterestră amplasată pe adresa nominalizată.

Sustine că SRL "Chișinău-Gaz", în calitate de unitate de distribuție gaze naturale licențiată și autorizată teritorial, a îndeplinit toate lucrările necesare în vederea restabilirii gazoductului și reinițierii furnizării gazelor naturale.

Afirmă SRL "Chișinău-Gaz" că în urma acțiunilor ilicite ale SA "Pietriș" și Ungurean Radu i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 60.164,70 lei, sumă constituită din 941,78 lei cheltuieli și 59.222,92 lei pierderi de gaze.

Declară că pentru acțiunile sale pe numele șoferului Ungurean Radu, angajat al SA "Pietriș", a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție administrativă, care a fost expedit spre examinare la Comisia Administrativă a Preturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

Invocă că la 23 iunie 2014 în adresa pârâților SA "Pietriș" și Ungurean Radu a fost expedită pretenția nr. 20, solicitând achitarea sumei de 60.164,70 lei cu titlu de prejudiciu material, însă nu a fost executată nici până în prezent.

Cere SRL "Chișinău-Gaz" încasarea din contul SA "Pietriș" și Ungurean Radu sumei de 60.164,70 lei cu titlu de prejudiciu material și 1.804,95 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare.

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 09 martie 2015, au fost conexeate într-un singur proces civil cauza civilă la acțiunea SRL "Chișinău-Gaz" împotriva SA "Pietriș" și Ungurean Radu cu privire la repararea prejudiciului material cu cauza civilă la acțiunea a SA "Supraten" împotriva SA "Pietriș", intervenient accesoriu SRL "Chișinău-Gaz" cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat.

La 15 iunie 2015, SA "Supraten" a mai depus o cerere în adresa primei instanțe prin care și-a majorat pretențiile din acțiune, solicitând încasarea din contul SA "Pietriș" sumei de 723.444 lei cu titlu de venit ratat produs în urma stopării forțate a procesului tehnologic de producere.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, au fost respinse ca neîntemeiate acțiunile SA "Supraten" și SRL "Chișinău-Gaz". A fost încasată din contul SRL "Chișinău-Gaz" în beneficiul lui Ungurean Radu suma de 9000 lei cheltuieli de asistență juridică și 4000 lei cheltuieli pentru audierea specialistului.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că prejudiciul material pretins în mărime de 60.164,70 lei este neîntemeiat, deoarece nu a fost confirmat prin probe care ar demonstra pierderile de gaze efectiv suportate.

A stabilit prima instanță că suma prejudiciului material pretins a fost calculată în baza unei Hotărâri a Consiliului de Administrație al ANRE nr. 33 din 06 februarie 2001 privind aprobarea Metodologiei de calcul al consumatorilor tehnologici și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de distribuție, care a fost abrogată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 398 din 31 decembrie 2010, fapt ce denotă că calculele prezentate de către SA "Supraten" în susținerea prejudiciului pretins nu sunt valabile, fiind efectuate în baza unui act de reglementare deja anulat.

A constatat prima instanță că reclamantele SRL "Chișinău-Gaz" și SA "Supraten" au folosit date neveridice la calcularea prejudiciului material solicitat, cum ar fi prețul și TVA, astfel pentru 1 m³ de gaze naturale ultimele au introdus tariful de 6.221 lei, însă potrivit Hotărârii ANRE nr. 425 din 29 septembrie 2011, tariful unui 1 m³ de gaze naturale cu presiune medie este de 5.835 lei, mai mult ca atât, acestea au introdus cota standard a TVA în mărime de 20%, însă potrivit Codului Fiscal, cu modificările și completările ulterioare, pentru anul 2012 cota TVA pentru gazele naturale este de 6%.

La fel, a notat prima instanță că și volumul de gaze, care se pretinde că s-a scurs, a fost calculat incorect de către reclamante la bază fiind indicate anumite date ce nu corespund realității, și anume ce se referă la dimensiunea țevii și presiunea medie tranzitată prin această țevă, fapt ce denotă că nu a fost demonstrată care a fost presiunea reală a gazelor naturale la momentul spargerii țevii și timpul efectiv în care s-a scurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de către SRL "Chișinău-Gaz", casată hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 în partea respingerii acțiunii SRL "Chișinău-Gaz" împotriva SA "Pietriș" cu privire la repararea prejudiciului material și modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării din contul SRL "Chișinău-Gaz" în beneficiul lui Ungurean Radu sumei de 9000 lei cheltuieli de asistență juridică, și pronunțată în aceste părți o nouă hotărâre de admitere în parte a acțiunii SRL "Chișinău-Gaz" împotriva SA "Pietriș" cu privire la repararea prejudiciului material, fiind încasată din contul SA "Pietriș" în beneficiul SRL "Chișinău-Gaz" suma de 13.147,36 lei cu titlu de prejudiciu material și 758 lei cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat aferentă cererii de chemare în judecată și cererii de apel. A fost încasată din contul SRL "Chișinău-Gaz" în beneficiul lui Radu Ungurean suma de 2.000 lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii SA "Supraten" împotriva SA "Pietriș", intervenienta accesoriu SRL "Chișinău-Gaz" cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea venitului ratat și a acțiunii SRL "Chișinău-Gaz" împotriva lui Ungurean Radu cu privire la repararea prejudiciului material, precum și în partea încasării din contul SRL "Chișinău-Gaz" în beneficiul lui Ungurean Radu sumei de 4000 lei cheltuieli pentru audierea specialistului, a fost menținută.

Instanța de apel la emiterea soluției sale a conchis că accidentul de gazoduct a fost produs în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu de către Radu Ungurean, care are calitatea de salariat în cadrul SA "Pietriș" în baza unui contract individual de muncă, fapt ce denotă că anume SA "Pietriș" în calitate de comitent poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat de către Radu Ungurean în calitate de prepus.

A stabilit instanța de apel că Radu Ungurean va răspunde doar în fața SA "Pietriș" și în cazul în care aceasta din urmă își va exercita dreptul de regres prevăzut de lege.

A considerat instanța de apel că hotărârea primei instanțe în partea prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea SRL "Chișinău-Gaz" împotriva lui Ungurean Radu privind repararea prejudiciului material, cu încasarea din contul SRL "Chișinău-Gaz" în beneficiul lui Radu Ungurean sumei de 4.000 lei cheltuieli pentru audierea specialistului, este legală și întemeiată.

În ce privește acțiunea SRL "Chișinău-Gaz" împotriva SA "Pietriș" privind repararea prejudiciului material, instanța de apel a concluzionat că la cazul speței date este relevantă formula de calcul nr. 3 de evaluare a prejudiciului material cauzat în rezultatul accidentului de gazoduct propusă de către expertul Tîrșu Mihai, (din cadrul Institutului de Energetică al Academiei de Științe a Moldovei, Secția Științe Inginerești și

Tehnologice), în Raportul ”Privind scurgerile de gaze pe adresa Chişinău, str. Transnistriei, 5/1, în urma deteriorării țevii de gaze la data de 03 august 2012 de către Ungurean Radu”, care a fost apreciat în mărime de 13.147,36 lei, sumă încasată din contul SA ”Pietriş” în beneficiul SRL ”Chişinău-Gaz” cu titlu de prejudiciu material pentru volumul de gaze scurse ca urmare a accidentului, având în vedere faptul că celelalte cheltuieli de restabilire a conductului au fost suportate nemijlocit de către SA ”Supraten” pe teritoriul căreia se află gazoductul.

La 27 ianuarie 2017, SRL ”Chişinău-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chişinău din 01 noiembrie 2016 în partea neadmiterii integrale a acțiunii sale, și anume în partea: neîncasării diferenței sumei de 42.400,91 lei cu titlu de prejudiciu material; încasării din contul său în beneficiul lui Ungurean Radu sumei de 2000 lei cheltuieli de judecată și în partea menținerii hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chişinău din 28 decembrie 2015 privind încasarea din contul SRL ”Chişinău-Gaz” în beneficiul lui Ungurean Radu sumei de 4000 lei cheltuieli pentru audierea specialistului, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii SRL ”Chişinău-Gaz”, cu încasarea din contul SA ”Pietriş” și Ungurean Radu în beneficiul său sumei de 55.548,27 lei cu titlu de prejudiciu material, precum și 1.804,95 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 1.354 lei taxa de stat achitată la depunere cererii de apel.

În susținerea recursului SRL ”Chişinău-Gaz” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chişinău a examinat superficial prezenta speță, interpretând și aplicând eronat normele de drept material.

De asemenea, a indicat recurenta că instanța de apel la emiterea soluției sale eronat a luat la bază formula de calcul nr. 3 de evaluare a prejudiciului material cauzat în rezultatul accidentului de gazoduct propusă de către expertul Tîrșu Mihai în Raportul privind scurgerile de gaze pe adresa Chişinău, str. Transnistriei, 5/1, în urma deteriorării țevii de gaze la data de 03 august 2012 de către Ungurean Radu, care nu are nici o acoperire sau reglementare în legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chişinău din 01 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa SRL ”Chişinău-Gaz” la 14 noiembrie 2016 (f.d. 39, vol. IV) și recepționată de către recurentă la 29 noiembrie 2016, fapt ce rezultă de pe ștampila de intrare a corespondenței a întreprinderii date (f.d. 51, vol. IV).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SRL ”Chişinău-Gaz” la 27 ianuarie 2017, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 29 noiembrie 2017, în adresa SA ”Supraten”, SA ”Pietriş” și Ungurean Radu au fost expediate copiile recursului declarat de către SA ”Chişinău-Gaz”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor, însă părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL ”Chişinău-Gaz” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL "Chișinău-Gaz" nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Astfel, nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul SRL "Chișinău-Gaz" precum că instanța de apel la emiterea soluției sale eronate a luat la bază formula de calcul nr. 3 de evaluare a prejudiciului material cauzat în rezultatul accidentului de gazoduct propusă de către expertul Tîrșu Mihai în Raportul privind scurgerile de gaze pe adresa Chișinău, str. Transnistriei, 5/1, în urma deteriorării țevii de gaze la data de 03 august 2012 de către Ungurean Radu, care nu are vreo acoperire sau reglementare în legislația în vigoare, deoarece este declarativ, fiind invocat doar pentru a se încadra în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii privind ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, or, SRL "Chișinău-Gaz" nu a indicat nici un temei de declarare a recursului prevăzut de art. 432 CPC, făcând referire doar la circumstanțele de fapt ale cauzei.

Referitor la invocarea recurenteii precum că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, fără specificarea prin ce s-a manifestat aceste încălcări

și din care circumstanțe acestea rezultă, nu permite încadrarea în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL ”Chișinău-Gaz” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță